

BRUNSTRIBET KAKERLAK

Den brunstribede kakerlak (*Supella longipalpa*) stammer sandsynligvis fra Afrika. I løbet af de sidste par århundreder har den imidlertid bredt sig til alle tropiske og subtropiske egne på jorden. Først i 1970'erne begyndte den at dukke op i Danmark, men man støder ikke på den så ofte, som det er tilfældet med den tyske kakerlak.

En voksen brunstribet kakerlak er godt 1 cm lang, lysebrun og med to lysere bånd hen over ryggen. Den bevæger sig lynhurtigt.

Brunstribet kakerlak

Biologi

Den brunstribede kakerlak kræver megen varme for at trives. Den foretrækker temperaturer på mellem 25° og 30°C. Til gengæld kan den klare sig på ret tørre steder. Derfor kan man i modsætning til den tyske kakerlak også finde den brunstribede kakerlak i mere tørre lokaler som f.eks. stuer og andre opholdsrum

De brunstribede kakerlakker er lyssky og søger med forkærlighed i skjul på høje steder. De sidder som regel enkeltvis og mere spredt end andre kakerlakker. Ofte finder man dem på reoler og hylder i skjul bag radio-, TV- eller andre apparater, som afgiver varme. Populært kaldes denne kakerlak mange steder for TV-kakerlak.

Den brunstribede kakerlak er nærmest altædende og kan f.eks. leve af krummer og af døde insekter.

Æggene lægges i kapsler, der hver indeholder ca. 10-20 æg. Hunnen bærer, i modsætning til den tyske kakerlak, kun kapslen et par dage. Derefter aflægges den og klistres fast på dyrenes sædvanlige gemmesteder. Hver hun kan lægge 5-20 kapsler i løbet af sin levetid. Ved almindelig stuetemperatur (ca. 20°C) går der et par måneder eller mere, før de små brunstribede kakerlakunger (nymfer) kommer ud af kapslen. Den hurtigste udvikling - ca. 6 uger - finder sted ved 24-30°C.

Udviklingen til kønsmoden kakerlak går gennem en række nymfestadier, som ligner mindre udgaver af den voksne. Ved deres foretrukne temperatur (ca. 30°C) tager udviklingen knap 2 måneder, men ved normal stuetemperatur er de 1/2 år eller mere om det. De kønsmodne individer kan leve i 3-4 måneder ved 25-30°C.

Bekæmpelse

Et væsentligt aspekt i bekæmpelsen af kakerlakker er at gøre livsbetingelserne så dårlige for dem som muligt. Kakerlakker har behov for vand, for megen varme, for vegetabilsk føde og for revner og mindre hulrum til at gemme sig i. Man skal derfor fjerne kakerlakernes muligheder for at få dækket et eller flere af disse behov. Hvad angår skjulesteder skal man specielt være opmærksom på, at der nemt dannes små mørke hulrum med god varme bag elektriske apparater, der stilles tæt op ad vægge. Da det er vanskeligt at gøre rent sådanne steder, vil kakerlakkerne ofte have adgang til madrester og gode skjulesteder. Derfor bør apparaterne stå med en sådan afstand fra væggen, at ordentlig rengøring er mulig.

Konstaterer man kakerlakker i en større ejendom, vil det være fornuftigt at foretage en samlet bekæmpelse, idet kakerlakker meget nemt kan vandre fra lejlighed til lejlighed langs rør og lignende. Det betyder, at bekæmpes der kun i én lejlighed, så flytter man blot problemet videre til naboen, (hvorfra det så i øvrigt kan vende tilbage til én selv igen). Lejeloven siger i denne forbindelse, at ejeren skal sørge for bekæmpelsen, men en lejer kan komme til at dække omkostningerne, hvis vedkommende er årsag til, at kakerlakkerne er kommet ind i ejendommen.

Før man går i gang med at bekæmpe kakerlakker, er det praktisk at finde dyrenes gemmesteder, så behandlingen kan blive så effektiv og koncentreret som muligt. Ofte kan man se, hvor dyrene myldrer i skjul, hvis man pludselig tænder lyset i et mørkt lokale. Man kan også se efter brune rande af kakerlakekskremer ved rørgennemføringer og lignende. En insektspray, der indeholder stoffet pyrethrin, kan ligeledes bruges til at finde kakerlakkerne med. Man sprøjter ind i revner og sprækker, og kakerlakkerne jages ud, fordi pyrethrinet generer dem.

Til kemisk bekæmpelse af kakerlakker findes en række forskellige godkendte bekæmpelsesmidler. De bruges som giftbælter, som man prøver at tvinge kakerlakkerne til at gå over for at komme til vand eller mad. Man kan således sprøjte spærrebælter, hvor kakerlakkerne færdes hyppigt, f.eks. på rør, ved rørgennemføringer, langs paneler, i revner og sprækker ved skjulestederne m.v. I den forbindelse skal man være opmærksom på, at kakerlakker er gode til at undgå insektgiften ved at finde steder, hvor spærrebæltet helt mangler eller er meget tyndt påført.

Til udlægning af spærrebælter, anvendes særlige sprøjtemidler godkendt til bekæmpelse af kakerlakker eller til krybende og kravlende insekter.

Disse midler er meget anvendelige og nemme at påføre. Man skal dog være opmærksom på, at dårlig og sjusket brug af sprøjtemidler kan medvirke til, at der udvikles en modstandskraft hos kakerlakkerne. Det er derfor meget vigtigt at følge etikettens brugsanvisning. Er kakerlakker et stadigt tilbagevendende problem, kan det anbefales, at man skifter mellem forskellige typer insektgifte. Gør man det, kan man forsinke en udvikling af modstandskraft.

For ovennævnte midler gælder, at de ikke må anvendes direkte på steder, hvor der opbevares eller forarbejdes fødevarer eller foderstoffer.

Til at sprøjte direkte på kakerlakkerne, når man ser dem, eller ind i deres skjulesteder, er det udmærket med en insektspray, der f.eks. indeholder et af følgende aktivstoffer: pyrethrin, bioresmethrin eller d-trans-allethrin. Virkningen af disse midler er kortvarig, og behandlingen må gentages efter behov. Selvom præparaterne er mindre giftige for mennesker, må de dog ikke komme i direkte kontakt med fødevarer.

Professionelle skadedyrsbekæmpere anvender i mange tilfælde en paste eller gel til bekæmpelse af kakerlakker. De indeholder en lokkemad og gift, således at kakerlakkerne dør, når de har spist en vis mængde. Fordelen ved disse midler er, at de kan anvendes i områder, hvor det ikke er hensigtsmæssigt at sprøjte, og at de udlægges i meget små mængder. Pasta og geler kan være meget effektive, hvis de doseres korrekt og udlægges på de steder, hvor kakerlakkerne færdes mest.